

Látnivalók

A Móra Ferenc Múzeum kiállításai (Roosevelt tér 1-3.): Lucs-képgyűjtemény, Patikakiállítás. Móra-emlékszoba. A természet-tudományi gyűjteményünk legszebb darabjai, Vinkler László grafikái.

Fekete Ház (Somogyi u. 13.): Céhek, céhemlékek Csongrád megyében, Bálint Sándor-emlékkiállítás, Vihart aratva..., Buday György élete és művei. Szegedi Vár (Móra-park):

Szeged múltja, jelene, jövője...

Varga Mátyás színház-történeti kiállítása (Bécsi krt. 11/A).

Ifj. Lele József néprajzi gyűjteménye (Szeged-Tápé, Vártó u. 4.).

Kass Galéria (Vár u. 7.): Kass János grafikái, John Halas kiállítása.

Horváth Mihály utcai Képtár: Szegedi Képzőművészek Nyári Tárlata.

JATE-aula (Dugonics téri egyetem): A szocialista irrealizmus gyöngyszemei II., avagy, talált tárgyak egy letűnt korból.

Bartók Művelődési Központ, B Galéria: Kalmár Márton szobrászművész kiállítása.

Bálint István vajdasági festőművész kiállítása az ifjúsági házban.

Veszélyben a mártélyi tábor

Kora tavasszal lapunk is közölte a pályázati kiírást, mely szokás szerint a mártélyi képzőművész-táborba szolgáltatta a fiatalokat. Az idei afféle jubileumi tábor, hiszen most 25. alkalommal gyűlhetek össze Mártélyon az alkotni vágyó fiúk, lányok. Míg azonban korábban a KISZ megyei bizottsága finanszírozta és szervezte az itteni alkotómunkát, addig idén a Mártélyi Képzőművész-táborok Baráti Köre. A kört ugyanazon személyek alakították, akik eddig is bábáskodtak a tábor fölött. A pénzt viszont jórészt a hódmezővásárhelyi intézmények, vállalatok adták össze.

„A szellemet kellene átmenteni”

A Holt-Tisza árnyas partján felállított egyik faház teraszán egykupacban dolgozó ifjú alkotókra bukkanok. Beszélgetni kezdünk, a hangulat pillanatok alatt felforrósodik.

— Két hete egyfolytában arról tárgyalunk, lesz-e jövőre tábor, vagy sem — mondja Tünde keserűen. — Minden teljesen bizonytalan. Pedig mi, akik évek óta ide járunk feltölteni, már nem tudnánk a nyarat e nélkül elképzelni. Én többet tanul-tam itt, mint Szegeden, a tanárképző főiskolán. Itt, ha az embernek van egy ötlete, azt szabadon körüljárhatja, és olyan technikával oldja meg, amilyennel akarja. Rövid idő alatt is rengeteget lehet fejlődni.

— A főiskolán ez nem lehetséges?

— Ott az első két évben szénnel rajzolhattuk az unalmasabbnál unalmasabb beállításokat. Ha délután be akartunk menni a terembe dolgozni, akkor fizetni kellett érte. Litográfiát azért nem tudtunk készíteni, mert a litókövet elzárták előlünk — tódítja meg a panaszos kritikát Mariann. — Én a Tömörkényben végeztem, a főiskolán pedig csak visszafejlődtem. Aki a művészeti gimnáziumból jött, arra ferdén néztek a tanszéken. Mást se hallottunk, csak azt: a főiskolán nem művész, hanem tanárképzés folyik. S most az iskolai munkában jövünk rá, hogy tanítani sem tanul-tunk meg. Úgy érzem, elvesztettem négy évet...

— A nyíregyházi főiskolán pontosan ugyanígy van — ért egyet Magdi az előtte szólókkal. — Mi a kollégiumban voltunk kénytelenek egy „műtermet” kialakítani. Ott akkor dolgoztunk, mikor jólesett. Ehhez össze kellett fogjunk, hogy ezt a helyet kibulizhassuk magunknak. Egyedül semmi sem megy.

— Úgy tudom, a pécsi főiskolán, illetve egyetemen ez másképp van — fordulok a mellettem szorgoskodó Jutkához.

— Nekem szerencsém van, mert már az új szisztéma szerint tanulhatok ott. A mi főiskolánk nemrég az egyetem egyik kara lett. Nincs szűk-párosítás. Nem kell biológiát, vagy földrajzot magolnunk, hanem csak rajzzal, képzőművészettel és a vizuális nevelés kérdéseivel foglalkozhatunk.

— S ez a tábor miért fontos neked?

— Nyolcadik alkalommal vagyok itt. A Dunántúlon élek, s nekem nagyon érdekes, különleges ez a természeti környezet. A mesterektől, amellet, hogy szabadságot kapunk, a nekünk megfelelő módon tanulhatunk. Azon túl pedig itt olyan fiatalokkal találkozom, akik fejlődni akarnak. Nemsoká tanítani fogok, s szerintem az a jó rajztanár, aki maga is képes műalkotást létrehozni.

Lesz-e huszonhatodik?

— Ahogy elnézem, mindenki teljesen más hangnemben muzsikál. És nem csak a Tisza-parti táj érdekelt benneteket.

— Az első években rengeteg vázlatot, stúdiumot készítettünk a fáról, a vízről. Ma is vissza-visszatérünk ezekhez a témákhoz, de már kicsit továbbgondoljuk a formákat. Mindnyájan más-más mester csoport-jához tartozunk, de a szabad órákat együtt töltjük. Mindenki építi a maga kis világát — veszi át újra a szót Tünde.

— Tehát attól, hogy a tábor most nem a KISZ finanszírozza, hanem vásárhelyi szponzorok támogatják, semmi nem változott itt?

— Ezt nem mondhatnánk — teszi le az ecsetet Tibor. — Óriási bizonytalanság van bennünk a jövőt illetően. Ha nem találunk ki valamit, lehet, hogy utoljára vagyunk itt!

— S ti, táborlakók, hogy tudnátok megmenteni ezt a táborot?

— Úgy érzem, egyelőre olyan kör-látok állják utunkat, amik miatt nem nagyon tudunk magunkon segíteni. Csak egy példa. Tavalyi kitaláltuk, hogy Budapesten, a Tavaszi Fesztivál idején, a képeinkből szabadtéri kiállítás rendezünk. És természetesen árusítunk is. Agyrém, hogy az V. kerületi tanács miccsoda kanosszát járatt velünk! Paravánsort tervezünk, egy rakás okmánybélyeget ragasztotunk különböző kérvényekre, végül, persze, elutasították az ötletünket. Pedig lehet, hogy a külföldiek megvették volna képeinket. S a pénzt a

irányította a tábor, most mint a bár-
ráti kör ügyvezető elnöke teszi ugyan-
ezt. — A pénzt az idén szponzoroktól
kunyaertuk.

— A kórház, mint hallom, elég
rendhagyó módon szállt be a tábor
költségeibe...

— Igen, de nagyon hálásak va-
gyunk a segítségért. A városi kórház-
nak, s a tábor művésztanárainak kö-
szönhetjük, hogy van mit ebédel-
nünk. A kórház vezetői panteont
akarnak kialakítani, ahová intézmé-
nyük hírnevét öregbítő professzorok
arcképét helyezik majd el. A portrék
elkészítését vállalták a művésztaná-
rok. E munka fejében kapnak a tá-
borlakók két hétig ebédet.

— És jövőre mi lesz?

— Minden bizonytalan. Hiszen a
táborhely a városi tanácsé. Lehet,
hogy eladja. Ha a helyet megtartja,
akkor sem biztos, hogy a tábor egyéb
költségeihez hozzá tud majd járulni.
Akkor csak önköltséges alapon lehet,
ne működteni, s félo, hogy akkor a
jó pénzü tehetségteleneké lesz ez a
tábor. A helyhatóságoknak kell majd
dönteni ez ügyben. Mi, a vezetőség,
lemondunk. Szegedről ezt nem lehet
megszervezni, most már a vásárhe-
lyieké lesz Mártély.

„Ha a helyi kocsmáros felvállalná”

A mesterek két generációhoz tar-
toznak. A „nagy öregek” az eltelt 25
év alatt tanársegédeket neveltek, akik
ma már művésztanárként dolgoznak
itt nyaranta. A vendéglő teraszán
Fodor József, Holler László festőmű-
vészek és Szabó Tamás szobrászmű-
vész asztalához kéredzkedtem.

— Hasonlóan a vezetőség elhatáro-
zásához, mi, tanárok is lemondunk
— mondja Fodor József, aki alapító
tagja ennek az alkotótelepnek. —
Negyed századot megért ez a tábor,
most új lappal kell továbbindulnia.

— A fiatalok kétségbeesetten be-
szélnek a bizonytalan jövőről...

— Mi reméljük, hogy a változások
nem sodorják el ezt a táborot — szól
közbe Holler László. — Az új város-
vezetésnek tudnia kell, hogy erre
mekkora szükség van. Az más dolog,
hogy nyilván a piac irányába kell el-
mozdulni.

— Úgy hallom, Szabó Tamásnak
van érzéke a menedzseléshez. Ho-
gyan képelné el Mártély jövőjét?

— Mai számításaink szerint 400
ezer forint az ára az itteni két hét-
nek. Ez nem egy horrorális összeg,
várhatóan a tanács mégsem tud majd
ennyi pénzt áldozni erre az ügyre.
Egy alapítvány nyilván simán megol-
daná a helyzetet, de egyelőre senki
nem akar ilyet létrehozni. Nekünk az
lenne a legjobb, ha a helyi kocsmá-
rosnak megérné felvállalni ezt a tá-
borot.

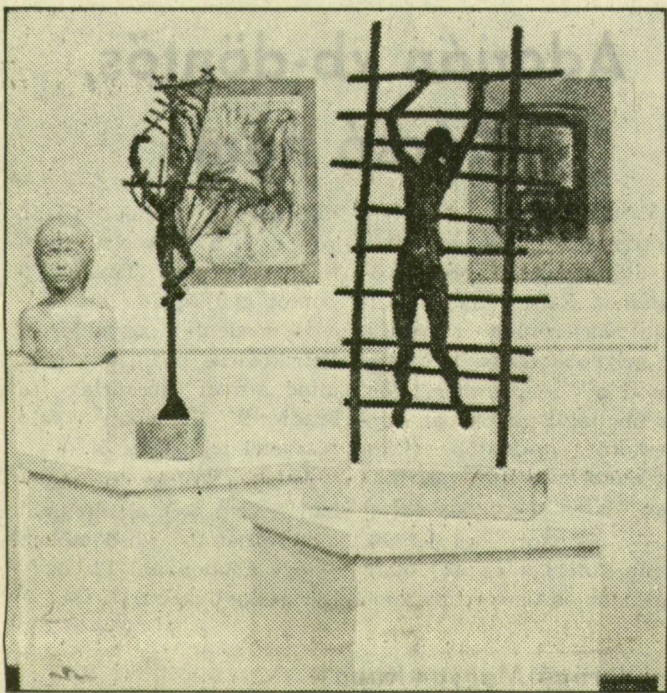
— Tehát marad a piac?

— Igen. Galériákkal kellene szer-
ződést kötni, akik eladnák az itt ké-
szült alkotásokat, s a jövedelem egy
része visszafolyhatna a tábor kasz-
zájába.

— Gondolom, nem könnyű szívvel
mondta le, és ha jól hiszem, nem
biztos, hogy örökre, az itteni „tani-
tósodásról”...

— Ha lesz tábor, bármikor lejöhe-
tünk ide, legfeljebb nem mint mes-
ter dolgozunk majd, hanem mint
vendég. Természetesen úgy érezzük,
meg kell menteni ezt a helyet. De a
tábor nem rólunk szól, hanem azok-
ról a fiatalokról, akik ragaszkodnak
a mártélyi táborhoz.

Pacsika Emilia

Nagy László felvétele

Kalmár Márton szobrai

Trapéz és korlát

Kalmár Márton szobrai Embert, emberiséget, boly-
számomra eddig a sugárzó S.O.S.-üzenet zárul
háromiát jelentették. Plasz-
tikáit, úgy tűnt, a csendes
meditáció, a biztos ponton
nyugvó bölcsélet, a klasszi-
kus formakultúrából táplál-
kozó teremtető erő hívta élet-
re. A művész mostani kiállí-
tásán azonban más formák-
kal és tartalmakkal is meg-
lepi közönségét.

A korábbi kőbe, fába,
bronzba zárt, nyugodt for-
mákat, mintha felrobbantot-
ta volna valami belső, ed-
dig lappangó erő. A cizel-
lalatlan, nyers felületű kis-
plasztikák a feszültség, a
nyugtalanulás sugalmazói.

Mintha valamiféle titokza-
tos veszélyről fogalmazná-
nak meg sejtéseket. A nyi-
tott ablakon át fejfel mély-
be zuhanó emberi test
(Dombrovsky István szob-
rász emlékére) drámai pilla-
natfelvétel, a bordásfalba
görcsösen kapaszkodó Tor-
nászó sem az egészséges
életmódot reklámozó zsáner-
figura. A szédítő magasban,
magát kötélmászó pózban
rögzítő Antennaállító akro-
batamutatványok dobper-
gással kísért, feszült pillana-
tainak megidézője. A Játék
II. figurája, egy valószínű-
lenül nyúlánk férfialak, fél

maradandó értékeket keresi.
Azokat, amelyeket érdemes
átmenteni a vízőzön utánira.
Bárkájában van hely a
jobb sorsra érdemes ember-
nek is.

P. E.

